

Posudok školiteľky diplomovej práce Markéta Paterová:

Dívej se, čichni si a poslouvej!

Analýza vzťahu materiální kultury a smyslové zkušenosti u dětí v lesní MŠ

Témou hodnotenej diplomovej práce Markéty Paterovej bola analýza materiálních objektov v procese detskej internalizácie prostredníctvom zmyslovej skúsenosti /tzv.embodied experience/ v prostredí lesnej materskej škôlky. Autorka ukazuje, akým spôsobom tieto predmety aktivujú detské zmysly a ich prostredníctvom prenášajú informácie z okolného /prírodného/ prostredia.

Ako školiteľka Markéty musím vyzdvihnúť jej aktivitu, výskumnú angažovanosť a entuziazmus s akým pristupovala k samotnému etnografickému výskumu. Cez rolu pedagogickej asistentky sa jej podarilo citlivo vstúpiť do skúmaného prostredia, a tak uskutočniť dlhodobé etnografické pozorovanie. Antropológiu detí osobne považujem za jednu z najťažších subdisciplín nášho oboru, pre jej etické a metodologické problémy /ktoré autorka reflektuje v úvode práce/. Ako pozorovať deti, ktoré su neustále v pohybe, ako popísať ich /niekedy zdanlivo nezmyselné/ činnosti, ako s nimi viesť rozhovor, ktorý by nám zvýznamnil udalosti a aktivity, ktoré sme v teréne pozorovali? V tomto prípade uspeje len ten, kto sa „nebojí“ a je metodologicky vynaliezavý. Tak tomu bolo aj v prípade Markéty, ktorá sama prichádzala s novými nápadmi ako popísať terén a testovala inovatívne techniky zberu dát /napr. využitie vizuálneho materiálu a metódu material culture/.

Asi najťažším „orieškom“ nielen pre samu autorku práce, ale i pre mňa v roli jej školiteľky bolo teoretické zakotvenie jej práce. Myslím, že naša voľba na rozvinutie teórie *body hexus* Pierra Bourdieu od Abu Lughod a Lutz správna, a pre dáta z terénu aj interpretatívne plodná: *„Emoce jsou v mnoha kontextech nahlíženy jako zkušenosti, které zahrnují celou osobnost, včetně těla. Bourdieovy úvahy o „body hexis“ jsou inspirativní, nabízející způsoby přemýšlení o faktu, že jsou emoce tělesné, bez toho, aby bylo nutné připustit, že musejí být „přirozené“ a ne vytvořeny během sociální interakce.“* /Abu-Lughod, Lutz 2008: 12/

Slabšou stránkou práce je nevyrovnaná kvalita akademického písania, najmä nadmerné používanie hovorovej štylistiky. Autorka píše niektoré závery v množnom čísle napr. *„ukázali sme, zistili sme...“*? Tým akoby sa vzdávala vlastnej zodpovednosti za svoj akademický produkt.

Domnievam sa, že predložená diplomová práca Markéty Paterovej spĺňa kvalitatívne nároky, ktoré kladieme na záverečné práce z odboru sociokultúrnej antropológie.

Prácu hodnotím známkou výborný.

**Mgr.Petra Ezzeddine
Katedra Obecné Antropologie FHS UK Praha**

V Prahe 1.9.2011

